

ЛЮБОВ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА ЦІННІСТЬ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Актуальність дослідження. Людина завжди була об'єктом осмислення. Вона виступає як центральний об'єкт філософії. Відповідно тема любові є однією з головних. Наше сучасне життя – це знецінення духовних ідеалів, знищення моральних орієнтирів. Любов – це самовизначення людини. В сучасному світі так званими цінностями є неповага, зневага, бездуховність. Часто основою ставлення до іншої людини в цілому стає принцип споживання. Любов, добро вважаються застарілими цінностями. Їм на зміну приходить, матеріальна користь. Любов міцно пов'язана з метою життя, з буттям людини.

Однією з головних проблем ХХІ ст. є любов. Багато людей думає, що любов не потрібна в нашому житті, що це є перешкода і вона завдає багато клопотів.

Проблема любові цікавила таких філософів як Аристотель, Платон, Кант, Сократ, Марк Аврелій, Віктор Франкл, Еріх Фромм, Мігель де Унамуно, Жан-Поль Сартр, Дж. Бруно, М. Фічіно, Паскаль Брюкнер, Дені де Ружмон, Ален Бадью, С. Крилова, В. Туренко, Н. Хамітов та інші. Любов має характер особистого. Джерела філософії любові (кохання) потребують дослідження задля відкриття нового розуміння.

Мета дослідження: теоретико-методологічний аналіз поняття «любові» в сучасному світі.

Завдання дослідження: дослідити реалізацію природних норм любові, виявити аксіологічну структуру любові та здійснити її аналіз.

Об'єкт дослідження: феномен любові в сучасному світі.

Предмет дослідження: особливості та специфіка любові в сучасному суспільстві.

Спостерігаючи за сучасним суспільством ми бачимо, що все частіше протягом життя людина забуває про обов'язок любити і не завжди хоче його виконувати, тому що вважає це не тільки зайвим, але й шкідливим.

До всього, що дає нам природа, людина має ставитися з любов'ю. Зокрема, до людей, до їх характеру, вподобань. Тут великий вплив має поняття «близького». Близьким є будь-яка людина. «Біблійна етика дає два прописи «Люби Господа Бога свого всім серцем своїм. І люби ближнього, як самого себе» [2, с. 79]. З цього можна зрозуміти, що любов до ближнього є не тільки допомогою самому ближньому, а й допомога своєму неземному майбутньому. «Людина при народженні отримує Божий образ. Тому вона має любити Бога і Його творіння, оскільки воно є аналогічним образом. Кожна людина має бачити образ Божий у всіх оточуючих, тоді ми зрозуміємо правило: «Не роби людині того, чого не хочеш собі» [5, с. 421].

Але не всі вірять у Бога. В такому випадку існує закон бумерангу – це один з найважливіших законів Всесвіту, який твердить, що б ми не робили, погано чи правильно ми поступаємо, все нам повертається.

Багато філософів описували любов і ділили її на об'єкти. Поділив і описав любов до ближнього автор твору «Мистецтво любові» Еріх Фромм. Він описав п'ять об'єктів любові. А також окремо описав любов між батьками і дітьми, що є не менш важливо [8, с. 79].

Мене люблять, тому що я є – це материнська любов. Просто за те, що я є – це пасивна любов. Любов матері є безумовною. Материнська любов – це спокій. Але в цій любові є й негативні аспекти, її можна не отримати, її неможливо контролювати. Коли любові немає, неможливо щось зробити, щоб вона з'явилася.

«Любов батька передбачає певні умови, вона є «zasлуженою», «я люблю тебе, тому що ти виконуєш свої обов'язки і виправдовуєш сподівання». Батьківську любов можна контролювати, її можна заслужити певними вчинками або втратити. Вона має бути терплячою, як і материнська любов, але ні в якому випадку загрозовою й авторитарною» [8, с. 74].

Як це відбувається на майбутньому дитині? «Дитина вибудовує батьківську свідомість на основі розуму і суджень, а материнську свідомість – на основі здатності любити» [8, с. 76].

Більшість вважає, що любов до себе є егоїзмом – це зовсім не так. Егоїзм і любов протилежні поняття. Любов до самого себе є в усіх, хто навчився любити все, що його оточує. Щастя, саморозвиток, свобода бере початок зі здатності любити. Егоїстична людина не може любити інших, а ще більше не любить себе, можна сказати – вона ненавидить своє «я». Одним з проявів егоїзму є нестача турботи, зацікавленості собою. Внаслідок цього людина відчуває порожнечу і стає менш продуктивною. В одній із двох заповідей любові вказано «Люби ближнього свого як себе самого».

Це все підсумував Майстер Екгарт. Якщо ти любиш себе, то любиш все, що тебе оточує. Як любиш себе, то водночас ти любиш Бога і все живе [8, с. 100].

Еротична любов – це прагнення до повного злиття з іншою людиною. Що мається на увазі, коли мова йде про прагнення до повного злиття. На початку стосунків є окремо «Я» і окремо «Ти». З часом це все об'єднується і з'являється термін «Ми». Це можна описати схематично, об'єднуючи два кола в одне та контури цих кіл залишаються. Вони не такі чіткі, це є особистий простір, а в певній мірі, можна сказати, що це є воля. «Доторкнувшись до Когось означає поставити під запитання свою волю, свою несвідомість як живої істоти, своє владарювання над речами» [3, с. 284]. «Відносини – це душевна близькість. В них проявляється внутрішня потреба будь-якої людини в безпечній емоційній прив'язаності» [6, с. 7]. «Особистість не розчиняється, а навпаки зберігає свою неповторність, свої особливості, відбувається взаємозбагачення один одного» [2, с. 87]. «Мудрість кохання полягає в тому, що людина, яка розпалала почуття, має розуміти цінність почуття, прагнути відповідати тому образу, що сформувало кохання» [2, с. 86].

Любов – це почуття, яке може руйнувати і призводити до морального падіння, закриття у собі, але може так само творити, відновлювати, будувати та надихати. Як в одному так і в іншому напрямку воно працює блискавично. Переваги об'єкта любові збільшуються, недоліки – зменшуються, причому це відбувається в геометричній прогресії.

У дуже сильних почуттях є ще один момент, який можна назвати «таємниця на двох». З однієї сторони закохани хочуть ділитися своїм щастям, але коли оточуючі хочуть дізнатися більш детально про історію любові або поспробувати відкрити очі закоханим, вони про це не хочуть говорити. Тому що любов – це «тайна двох». Вона одночасно говорить і мовчить. «Цей світ тільки для двох, він не для суспільства. Так, можуть вислухати, можуть щось порадити, але зрозуміти – ніхто. Чому? Тому що, кожна історія унікальна неповторна, незрівняна, а тому і парадоксальна. Те що є нормою для однієї історії любові – табу для іншої» [7, с. 95]. Наскільки різними є люди, настільки різні і їхні відносини. Кожна історія любові по своєму особлива і всю глибину стосунків зрозуміти можуть тільки ті, хто до них причетний. «Любов завжди одна і та ж, але різна в людських долях» [7, с. 95].

Еріх Фромм зазначає чотири пункти втілення любові на практиці, або як побудувати здорові стосунки: 1) дисципліна; 2) зосередженість; 3) терплячість; 4) максимальне зацікавлення [8, с. 160]. Любов, це не подарунок долі – це велика праця над собою і своїми стосунками з коханою людиною.

В ході дослідження ми дійшли таких висновків, що любов – це поняття багатогранне та неповторне в кожній окремій ситуації.

Вона може надихати, підтримувати, допомагати, а може руйнувати і знищувати все на своєму шляху, може слугувати вирішенням таких проблем як: самотність, тривога, занедбаність.

В любові перетинаються протилежності соціальні та особисті, духовні та біологічні. В цьому почутті важливо розрізнати справжнє почуття від викривлених його форм, а також розрізнати що є вище над нижчим.

Це мистецтво і водночас велика робота над собою, це те що дається або ж ні, те, до чого треба прагнути все життя, наполегливо працюючи над собою та над стосунками з оточуючими.

Список використаних джерел

1. Ковальчук Ю. Трагування любові як «воскресіння в іншому» у філософських рефлексіях Мігеля де Унамуно. *Проблеми гуманітарних наук. Серія: Філософія*. 2015. Випуск 35. С. 34-41.
2. Кучера Т. М. Онтологічні та морально-екзистенційні виміри любові. *Університетська кафедра*. 2013. Випуск 2. С. 74-89.
3. Левинас Е. Тотальність і бесконечне. *Тотальність і бесконечне*. Москва: *Університетська книга*, 2000. 416 с.
4. Нікішина Н. В. Любов як форма екзистенційної особистості: автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.04. Сімферополь, 2006. 19 с.
5. Сливка С. С. Метаантропологічний закон любові: почуття ближнього (близькості) *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Юридичні науки, 2016. Випуск 845. С. 420-427.
6. Сью Джонсон Обнимименякрепче. 7 діалогів для любови на всю жизнь. Минск, 2016. 256 с.
7. Туренко В. Э. Философский взгляд на «парадоксальность» любви и еедискурса. *Практична філософія*, 2015. Випуск . С. 93-100.
8. Фромм Е. Мистецтво любові. пер. з англ. В. Кучменко. 3-тє видання. Харків: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. 192 с.